

[Lannung.]

industri skal rykke ind på vort lille marked, mens vi med vort lille marked og en tilsvarende mindre kapitalstærk industri skal ind på et stort marked.

På denne baggrund — fortsætter Finn Moe — „kan jeg ikke se det anderledes, end at det ville være en fordel også for vort land med en sårbar økonomi, med stor udenrigshandel og skibsfart, om de nordiske lande kunne stå sammen så langt, som det overhovedet er muligt. Jeg tror — jeg vil bare fremkaste tanken — at det kan komme til at vise sig, at vi ville have stået stærkere i de forhandlinger, som kommer, om vi havde haft et nordisk fællesmarked allerede nu, eller om ikke fællesmarked så i alt fald et stærkt økonomisk samarbejde.“

Jeg har med særlig stor interesse hæftet mig ved den på mødet i Kungälv den 10. juli vedtagne udtalelse, hvorefter de nordiske landes regeringer skal gøre, hvad der står i deres magt for at bevare deres handlefrihed med hensyn til at danne et nordisk marked i „egnet skikkelse“, som det hedder. Jeg vil gerne understrege, at jeg finder, at det bør være meget magtpåliggende, at der ved de forestående forhandlinger i Saltsjöbaden opnås mulighed for de nordiske lande for at bevare deres handlefrihed med hensyn til på et egnet tidspunkt at danne et nordisk marked eller noget tilsvarende inden for rammerne af de syv. Det må være meget afgørende, at der gøres en virkelig indsats for et sådant tilsagn først og fremmest fra England. Det er urimeligt, hvis de nordiske lande ud fra hensyn, der vedrører andre end de pågældende nordiske lande selv, skulle indskrænkes i deres handlefrihed.

Allerede under frihandelsforhandlingerne i Paris i efteråret 1958 fremsatte de nordiske lande erklæringer, der gav udtryk for, at de inden for det større frihandelsområde mellem de 17 lande agtede at opretholde deres eget fællesmarked. Det har også været under denne forudsætning, alle undersøgelserne om det nordiske fællesmarked blev foretaget, lige til frihandelsområdeforhandlingerne gik i stå ved nytår. Hvorfor skulle det nordiske fællesmarked principielt være mere stridende mod de syv end mod de 17? Det argument, som bruges til at afvise et

nordisk fællesmarked inden for de syv, er, at dette nordiske fællesmarked vil betyde diskriminering, og at det vil svække de syvs almindelige position over for de seks, hvis de syv tillod diskriminering. Men der kan slet ikke være tale om nogen sammenligning her. De fordele, som de nordiske lande vil få, skal kun gælde i de 10 år, til de syvs frihandelsområde er helt gennemført. Der er derfor himmelvid forskel på den forskelsbehandling, som England ville møde takket være et nordisk fællesmarked, og den omfattende og i tid fuldstændig ubestemte diskriminering, som de seks ville påføre omverdenen. Den engelske regering vil sikkert kunne strække sig langt over for en fast, energisk og målbevidst holdning, især da det, man ønsker at opnå, og som altså er ganske klart og bestemt tidsbegrænset, ikke kan betyde noget videre for den britiske økonomi, medens det er af den allerstørste betydning for det videre nordiske samarbejde. Og endelig er der hensynet til Finland. Kun igennem et nordisk fællesmarked har Finland nogen sikkerhed for at undgå en fuldstændig økonomisk isolation med de konsekvenser, det vil have både politisk og i andre henseender — og ikke alene for Finland. Man kan af almene politiske grunde og af hensynet til ønsket om at bevare Finland for den vestlige verden ikke undlade at tage dette argument for den nordiske handlefrihed i betragtning.

Problemet på baggrund af Nordisk Råds præsidiiums appel til statsministrene er derfor, at der fra dansk, svensk og norsk side på det kommende møde i Saltsjöbaden bør gøres en energisk og målbevidst aktion for at sikre de nordiske landes handlefrihed fremover og hermed adgang til i givet fald inden for de syv at oprette et fællesmarked, til hvilket Finland har mulighed for at knytte sig. Hvis man ikke fra dansk, svensk og norsk side agter at foretage en sådan aktion, må det siges, at selv om man ikke dermed ligefrem kaster 10 års energisk arbejde på en nordisk toldunion i papirkurven, fordi det i alle tilfælde vil have en vis værdi, så fører dette store arbejde ikke til det, der var dets fornemste formål, og det eventuelt blot fordi England vil påberåbe sig diskriminering, som dog vil mindskes år for år og snart helt ophøre. Det forekommer ikke rimeligt. Jeg håber derfor meget, at